

Slutrapport for kampagnen - Egenkontrol med fokus på pesticidrester

---

INDLEDNING

Pesticidrester i fødevarer kan udgøre en sundhedsmæssig risiko

Pesticidrester i fødevarer kan udgøre en risiko for fødevaresikkerheden, hvis maksimalgrænseværdierne (MRL) ikke er overholdt. I forbindelse med prøveprojekter og i kontrollkampagner er der ind i mellem fundet fødevarer med sundhedsmæssigt uacceptabelt indhold af pesticidrester.

Virksomhedernes fokus på pesticidrester gennem egenkontrol

Som udgangspunkt skal alle fødevarevirksomheder, uagtet størrelse, lave en risikoanalyse. Analysen hjælper virksomheder, som importerer fødevarer, med at få overblik over risikofaktorer forbundet med det eller de produkter, som virksomheden importerer. I kampagnen er der fokus på importvirksomheders risikoanalyser og gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester i frugt og grønt. Der blev i 2019 udarbejdet en guide til importørerne ([hjemmeside](#)) vedrørende kravene til dokumentation for overholdelse af maksimalgrænseværdierne for pesticidrester.

Kampagnens formål

Formålet med kampagnen er at kontrollere, om importører af ikke-animalske fødevarer fra 3. lande overholder gældende regler om pesticidrester i fødevarer, herunder:

- at virksomhederne har udarbejdet en dækkende risikoanalyse og har etableret gode arbejdsgange for import af ikke-animalske fødevarer.
- at virksomheden har dens importaktiviteter i styring, herunder kan vurdere og tage stilling til analyseresultater - særligt på pesticidområdet.
- at vejlede virksomhederne om gældende regler (grænseværdier) om pesticidrester i fødevarer.

Fødevarestyrelsen har gennemført kampagnen både som fysisk kontrol og analytisk kontrol (prøvetagning og analyse).

KONKLUSION

Fødevarestyrelsen har i perioden 15. august – 31. december 2020 udtaget i alt 98 prøver til pesticidanalyse og udført 96 kontrolbesøg fordelt over hele landet. Kontrollen blev udført ved et bredt udvalg af importører, både engros og detail virksomheder.

Kampagnens resultater viser, at der fortsat er behov for et fokus omkring importørers egenkontrol i forhold til pesticidrester i frugt, grønt og cerealier, når de importerer fra 3. lande.

I den aktuelle kampagne fik otte importører (8,3%) indskærpelser på grund af mangelfuld risikoanalyse for pesticidrester. Ni importører (9,7 %) fik indskærpelser for ikke at have gode arbejdsgange/procedurer – for eksempel når virksomheden modtager analyseresultater, der viser indhold over gældende maksimalgrænseværdi. Otte importører fik indskærpelse for utilstrækkelige arbejdsgange efter fund af pesticidrester i deres produkt.

I 2017 blev der udført en tilsvarende kampagne (Importørernes egenkontrol med pesticidrester), hvor 106 virksomheder blev kontrolleret. Sammenlignes de to kampagner, er det stort set samme regelefterlevelse i forhold til virksomhedernes risikoanalyse på importområdet og gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester. Ved kampagnen i 2017 blev der givet 11% indskærpelser på grund af mangelfuld risikoanalyse og 12 % for mangelfuld arbejdsgange på overholdelse af reglerne for pesticidrester.

Fødevarestyrelsen analyserer hvert år importeret frugt, grønt og cerealier for pesticidrester uden for kampagneregii. Her tages fødevarerprøverne som tilfældige stikprøver. Den årlige stikprøvekontrol af frugt, grønt og cerealier på det danske marked viser, at mellem 1-9% af prøverne overskrider grænseværdier for pesticidrester, afhængig af produkttypen. Stikprøvekontrollen omfatter både produkter fra Danmark, andre EU lande og tredjelande jf. årsrapporten 2019.

I den aktuelle kampagne blev der for 15 prøver (15,3 %) konstateret indhold af pesticider over MRL. Syv af disse prøver var risprøver. For ti af prøverne med indhold over MRL (10,2 %) blev indholdet vurderet at være sundhedsmæssigt uacceptabelt og produkterne blev trukket tilbage fra markedet. Der er generelt større sandsynlighed for at finde pesticidrester i produkter importeret fra tredjelande end produkter produceret i Danmark eller EU.

Ved en sammenligning af analyseresultaterne i kampagnen fra 2017 og denne kampagne, ses der en stigning i antallet af prøver med overskridelser. I 2017 var der 7,5 % af prøverne, som viste en signifikant overskridelse af EU's grænseværdier for pesticidrester i fødevarer.

På baggrund af resultaterne i kampagnen bør såvel importørerne som Fødevarestyrelsens kontrol fortsat have fokus på risikoen for pesticidrester i importeret frugt, grønt og cerealier. Virksomhederne skal bl.a. tage højde for risikoen i deres skriftlige

risikoanalyse, og virksomhedens gode arbejdsgange/procedurer, som sammen skal sikre overholdelse af EU's grænseværdier for pesticidrester i importerede fødevarer.

RESULTATER

Der er udført 96 kontrolbesøg hos importører af frugt, grønt og cerealier. I 12,5 % af kontrollerne er der sanktioneret jf. tabel 1. Der blev udført 17 kontrolbesøg i detailvirksomheder og 79 i engrosvirksomheder (tabel 2).

Der er givet otte indskærpelser (8,3 %) på grund af mangelfuld egenkontrol og ni indskærpelser (9,7 %) under kemiske forureninger jf. tabel 3. Indskærpelserne på mangelfuld egenkontrol skyldes hovedsagligt mangelfulde risikoanalyser. Under kemiske forureninger skyldes indskærpelserne hovedsageligt mangelfulde arbejdsgange, når virksomheden modtager analyseresultater, der viser overskridelser. Der er givet 5,9 % indskærpelser i detailvirksomheder, mens der er givet 13,9% indskærpelser i engrosvirksomheder (tabel 2).

Der er dertil konstateret et bagatelagtigt forhold vedrørende egenkontrol i 12,5 % af kontrolbesøgene (tabel 4). Det er i alle tilfælde konstateret på grund af utilstrækkelig risikoanalyse – for eksempel er indhold af pesticidrester ikke specifikt nævnt som en mulig risiko ved import, men virksomheden har en risikoanalyse og gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester. På området kemiske forureninger er der på 3,2 % af kontrolbesøgene konstateret et bagatelagtigt forhold (tabel 4). Det er konstateret, hvor virksomhedens arbejdsgange ikke er helt tilstrækkelige. Virksomhederne har fx ikke tilstrækkelige arbejdsgange i tilfælde af, at der konstateres overskridelser af grænseværdierne for pesticidrester i et parti.

Endvidere er der givet vejledning på egenkontrolområdet i 33,3 % af kontrolbesøgene. Der er både vejledt generelt om risikoanalyse, men også konkret om risikoanalyse og gode arbejdsgange om pesticidrester. I relation til kemiske forureninger er der vejledt i 15,1% af kontrolbesøgene, både generelt om pesticidrester og konkret om gode arbejdsgange på området jf. tabel 4.

Der er i alt udtaget 98 prøver til pesticidanalyse i forbindelse med kampagnen. I 39 prøver blev der ved analyse fundet indhold af pesticidrester (39,8 %). I 59 af 98 prøver (60,2 %) blev der ikke fundet pesticidrester – se figur 1.

I 15 prøver (15,3 %) blev der konstateret indhold over MRL, jf. tabel 5, og 10 af disse prøver (10,2 %) havde indhold af pesticidrester, der blev vurderet at være sundhedsmæssigt uacceptabelt. Virksomhederne trak frivilligt de 10 pågældende produkt tilbage efter, at de var blevet orienteret om overskridelsen. Der er derfor ikke givet sanktioner ved alle fund. Otte importører fik indskærpelse for utilstrækkelige arbejdsgange efter fund af pesticidrester i deres produkt.

METODE

Der blev taget 98 prøver til pesticidanalyse på landsplan i perioden fra den 15. august til 1. oktober 2020 - inden kontrolbesøg på virksomhederne blev udført. Der blev taget prøver af frugt, grønt og cerealier; frisk eller frossent, snittet eller tørret, som virksomheden havde importeret (dvs. indført fra tredjeland). De udtagne produkter, blev analyseret for indhold af pesticidrester på Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted.

Kontrolbesøg blev gennemført fra den 1. september til den 31. december 2020 hos importører af frugt, grønt og cerealier fra 3. lande. Kontrolbesøget blev udført, når analyseresultaterne var klar i de tilfælde, hvor der blev taget prøver ved virksomheden. Kontrolbesøgene blev gennemført både som anmeldte og uanmeldte besøg.

Kontrollen blev gennemført som dokumentkontrol af virksomhedernes skriftlige risikoanalyse samt kontrol af virksomhedens gode arbejdsgange i forhold til kemisk forurening med fokus på pesticidrester.

Forud for kampagnen var relevante brancher blevet orienteret om kampagnen, og en guide til importørerne om pesticidrester var blevet udsendt.

TABELLER OG FIGURER

Tabel 1: Regelefterlevelsen

Tabellen viser regelefterlevelsen i kampagnen. Der er udført 96 tilsyn.

	Ingen anmærkninger	Indskærpelse	Påbud/forbud	Bøder	% Ingen anmærkninger	% Indskærpelser
Landsplan	84	12	0	0	87,5	12,5

Tabel 2: Regelefterlevelsen

Tabellen viser regelefterlevelsen fordelt på brancher i kampagnen. Der er udført 96 tilsyn.

Branche	Ingen anmærkninger	Indskærpelse	Påbud/forbud	Bøder	% Ingen anmærkninger	% Indskærpelser
Dagligvareforretning uden/med begrænset behandling	4	0	0	0	100,0	0,0
Specialforretning - Delikatesse, specialiteter m.v. med behandling	4	0	0	0	100,0	0,0
Serveringsvirksomhed - Restauranter m.v.	4	0	0	0	100,0	0,0
Lager og evt. engroshandel med salg til detailvirksomheder (detail med engros)	0	1	0	0	0,0	100,0
Fremstilling af vegetabiliske produkter mv. evt. med indhold af forarbejdede animalske produkter	25	1	0	0	96,2	3,8
Fremstilling af kosttilskud, tilsætningsstoffer m.v.	2	0	0	0	100,0	0,0
Kontorvirksomhed eller agenturvirksomhed - uden lager	17	1	0	0	94,4	5,6
Lager/lagerhotel og evt. engroshandel - Uden køl/frost	19	3	0	0	86,4	13,6
Lager/lagerhotel og evt. engroshandel - Med køl/frost	9	6	0	0	60,0	40,0
I alt	84	12	0	0	87,5	12,5

Tabel 3: Regelefterlevelsen

Tabellen viser regelefterlevelsen på de to kontrolleret områder, der er kontrolleret i kampagnen.

Kontrolleret område	Ingen anmærkninger	Indskærpelse	Påbud/forbud	Bøder	% Ingen anmærkninger	% Indskærpelser
Kemiske forureninger	84	9	0	0	90,3	9,7
Virksomhedens egenkontrol	88	8	0	0	91,7	8,3

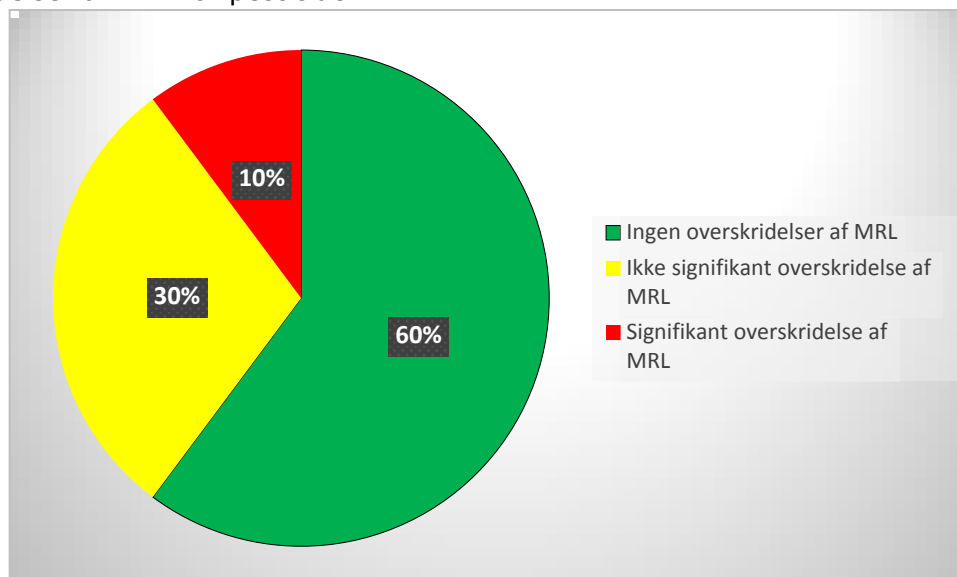
Tabel 4: Oversigt over fordelingen af vejledninger på kontrolleret områderne

Tabellen viser antallet af vejledninger, der er givet på de to kontrolleret områder.

Kontrolleret område	Bagatelagte forhold	Vejledt	% vejledninger
Kemiske forureninger	3,2 %	14	15,1%
Virksomhedens egenkontrol	12,5 %	32	33,3%

Figur 1: Analyseresultaterne

Diagrammet viser procentdel af analyserne, der resulterede i hhv. ingen overskridelser af maksimalgrænseværdierne (MRL), ikke signifikante overskridelser af MRL og signifikante overskridelser af MRL for pesticider.

Table 5: Overview of samples with content over maximum limit value

Product type, country of origin and result are given in the table

Produkt	Oprindelsesland	Resultat
Aubergine	EU-Lande	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Aubergine	Tyrkiet	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Pære	Tyrkiet	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Ris, hvide	Pakistan	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien.
Ris, brune	Sri Lanka	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien.
Ris, hvide	Indien	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Bukkehornblade	Indien	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Ris, hvide	Indien	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Ris, hvide	Pakistan	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien
Ris, hvide	Pakistan	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Bønne, mung	Thailand	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien.
Sød Basilikum	Thailand	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.
Ris, hvide	Pakistan	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevareforordningens artikel 14.

Daddel	Egypten	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien. Indholdet vurderes sundhedsmæssigt uacceptabelt jf. fødevarereforordningens artikel 14.
Jordbær	Egypten	Resultatet er ikke signifikant større end maksimalgrænseværdien.